

Uger, vil den Rente, som betales for denne øjeblikkelige Hjælp, i mange Tilfælde blive mange Hundrede Procent. Der er derfor god Grund til at bruge Udtrykket Aager — hvor Aageren begynder, og hvor den slutter, er ikke let at sige, og jeg mener, at det Spørgsmaal bør tages op til den alvorligste Undersøgelse, om Lovgivningsmagten i et saa oplyst Samfund, som vort nu en Gang er, bør blive ved at tolerere Aagerforretninger i den Udstrækning, hvori de drives gennem disse Pantelaanerforretninger. Det er oplyst for mig gennem de Undersøgelser, jeg har foretaget i Anledning af dette Forslag, at kun en ringe Del af Pantelaanerne her i vort Land er velhavende eller rige Folk, hvilket vistnok ogsaa er rigtigt. Der er et Bourgeois og et Proletariat indenfor Pantelaanerne, men naar de ikke alle er Kapitalister, hvad man skulde tro, naar henses til de høje Renter, er Aarsagen ganske naturligt den, at der er saa mange Laaneforretninger, 112 i en By som København er saa stort et Antal, at der ikke nær kan blive Beskæftigelse for dem alle. En Pantelaaner sagde meget bekymret til mig: Der kan saamænd gaa Timer, ja, ofte flere Timer imellem, at Butikklokken lyder. Det er nødvendigt for disse Mennesker for overhovedet at kunne skaffe sig en nogenlunde Tilværelse at tage de meget høje Renter, disse Aagerrenter, som den fattigste Del af Befolkningen i alt Fald i meget stor Udstrækning maa være med til at betale. Jeg erkender, at ogsaa indenfor Pantelaanervirksomheden er der i de sidste Aar sket en Forskydning, som ikke mindst viser sig paa det kongelige Assistenthus. Det er ikke saaledes, at alle, der søger Laanekontorerne — og det gælder væsentligt Assistenthuset —, er fattige Folk, der er ogsaa andre Samfundsklasser, som nu og da kan komme i Bekneb og maa pantsætte Værdigenstande, og det er vistnok disse Værdigenstande, der bevirker, at Laanene kommer op til en saa stor Sum som 4 Mill. Kr. for Assistenthusets Vedkommende. De sidste Aar har skabt et nyt Klientel til de bedre Laanekontorer og Assistenthuset, i en ny Klasse Medborgere, som vistnok ikke tidligere har søgt disse Steder. Jeg har prøvet at finde en rigtig Betegnelse for dette nye Klientel, og skønt den er noget forslidt, noget ofte brugt, synes denne mig at være træffende: forhenværende Gullasch. Det er Folk, som i Opgangsperioden, Børsspekulationsperioden, er kommet meget let til en Formue eller en større Kapital, og hvem de senere Tiders nedadgaaende Tendenser eller deres vilde

Liv i Beruselsen over pludselig at være blevet Kapitalister nu har gjort mindre velstillede for ikke at sige fattige. For at opretholde Fiktionen eller fortsætte deres Overfladetilværelse saa længe som muligt har de i de seneste Aar søgt til Assistenthuset og de bedre Pantelaanerkontorer med deres leterhvervede Værdier til foreløbig Pantsætning, men, som Salget ved Auktionerne viser, ofte for endeligt at miste dem.

Ligesom den ærede sidste Taler, det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Inger Gautier Schmit), gjorde nogle Bemærkninger til de enkelte Paragraffer, kunde ogsaa jeg have Lyst til at gøre nogle enkelte Bemærkninger, men det ærede Medlems nøje Gennemgang af Paragrafferne fritager mig for at gaa i lige saa høj Grad i Detailler. Jeg hilser med Glæde, at Grænsen for den Alder, i hvilken Folk maa pantsætte, er hævet til 18 Aar. Jeg tror, at mange Børn, uden at have forbryderiske Tendenser, af Letsindighed og Uvidenhed er kommet ind i Forhold, som har været en Ulykke ikke alene for dem selv Resten af deres Liv, men ogsaa for deres paarørende, og jeg tror, at denne Bestemmelse, at ingen Person under 18 Aar maa pantsætte eller sælge brugte Genstande, i den kommende Tid vil fri en hel Del unge Mennesker og Børn fra at komme ind i saadanne Forhold. Man kan ikke beskæftige sig med denne § 8 uden at sige nogle Ord om den forfærdende Letsindighed, som mange Mennesker, Folk, der er næringsdrivende Borgere, gør sig skyldige i overfor dette Forhold, og som bevirker, at mange unge Mennesker bliver uheldige, ja, ofte ødelagt for Livstid. Der er sikkert mange ærede Medlemmer, der har Erfaringer i samme Retning. Jeg har mine Erfaringer fra de Gange, da jeg har fungeret som Suppleant i Værgeraadssager. Det har været sørgeligt for mig at se, hver Gang jeg har beskæftiget mig med Børnetyverier, hvilken let Adgang disse Børn, som mange Gange i Tankeløshed og mange Gange forledte af slette Kammerater har stjaalet, har haft til at sælge det stjaalne. Ligeledes har jeg som fleraarig Leder af en kommunal Virksomhed i vor By haft Adgang til at se, hvorledes Børn og unge Mennesker har tilvendt sig Maskindele, Messing og andre Metaller, som betales med høje Priser, og ved Forhandlinger med Forældre og Politi har jeg set, med hvilken Letsindighed mange næringsdrivende har modtaget som Pant eller købt disse Ting, som ethvert andet Menneske let vilde kunne forstaa, Børnene ikke var kommet i Besiddelse af paa lovlig Maade. Det